

Circulair Ondernemen

Rapportage onderzoek Circulaire Economie Houten

Datum: 1 februari 2021

Onze referentie: 21394

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Samenvatting	5
3. Circulair ondernemen	7
I. Wat doen de Houtense organisaties?	7
II. Concrete plannen	11
III. Kennis en informatie	15
4. Onderzoeksverantwoording	19

Inleiding

Achtergrond

Inleiding

In de circulaire economie maken we de cirkel rond. Dit is anders dan de lineaire economie, waarin we grondstoffen winnen, verwerken in producten en na gebruik producten weggegooiden. Het uitgangspunt van de circulaire economie is dat we grondstoffen en producten zoveel mogelijk hergebruiken en dus verspilling en afval voorkomen. Ook de gemeente Houten wil hiermee verder aan de slag. Daarom starten Impact Houten, de Krachtfabriek en de gemeente Houten met het actieplan circulaire economie. Het doel van dit plan is dat er concrete projecten ontstaan die Houten meer circulair maken.

Als start van het actieplan wil de gemeente Houten door middel van onderzoek peilen hoe het Houtense bedrijfsleven, non-profit organisaties en (maatschappelijke) initiatieven staan tegenover de circulaire economie. Daarnaast moet het onderzoek inzicht bieden of er ruimte is om verder over de circulaire economie na te denken en zo ja, met wie en waarover? Met andere woorden, dit onderzoek biedt de gemeente een startpunt, een verkenning om verder op door te pakken. Het actieplan moet straks uiteindelijk bijdragen aan zaken als: informatie over mogelijkheden, kennis en kunde uitwisseling, publiciteit en medewerking van verschillende organisaties.

Methode van onderzoek

Voor dit onderzoek heeft de gemeente Houten, samen met o.a. Impact Houten en de Krachtfabriek, via haar eigen kanalen Houtense bedrijven, non-profit organisaties en (maatschappelijke) initiatieven uitgenodigd. In de periode van 26 november 2020 tot en met 22 januari 2021 hebben 62 organisaties deelgenomen.

De resultaten worden gerapporteerd op totaalniveau. Daarnaast kijken we (voor zover mogelijk) naar verschillen op basis van achtergrondgegevens, zoals bedrijfssoort of bedrijfsgrootte. Wanneer zich relevante verschillen tussen groepen voordoen, vermelden we deze in de rapportage.

Disclaimer

Vanwege de lage respons en het geringe aantal organisaties dat aan het onderzoek mee deed, zijn de uitkomsten en de verschillen op basis van achtergrondgegevens indicatief.

Samenvatting

Beperkte respons op onderzoek wijst er mogelijk op dat circulair ondernemen nog niet erg leeft in Houten

In totaal hebben 62 organisaties meegedaan aan het onderzoek. Dit is een gering aandeel van het totaal aantal in Houten gevestigde bedrijven en organisaties. De respons was dan ook laag. Mogelijk is het onderzoek niet voldoende onder de aandacht gekomen van de doelgroep, of was er geen tijd voor deelname. Ook het moment van meten - rond de kerstperiode en gedurende de tweede harde lockdown tijdens de corona-pandemie - kan daarbij parten hebben gespeeld. Maar het kan er ook op wijzen dat organisaties nog niet zo bezig zijn met het onderwerp circulair ondernemen of geen behoefte voelen om hier over in gesprek te gaan.

Brede interesse in circulair ondernemen onder deelnemers; bijdragen aan duurzaamheid belangrijkste drijfveer

Bijna alle Houtense organisaties die mee hebben gedaan aan het onderzoek zijn geïnteresseerd in circulair ondernemen. Een ruime meerderheid is hier zelfs ook al (enigszins) mee bezig. Organisaties die al circulair ondernemen, doen dit voornamelijk op het gebied van afvalbeperking en -scheiding. Daarnaast letten zij er op bij het doen van inkopen of aanbestedingen. Ook in de nabije toekomst willen deze Houtense organisaties vooral (nog meer) bezig zijn met circulair ondernemen op het gebied van afval beperken en scheiden.

De belangrijkste reden om met de circulaire economie bezig te zijn, is de wens bij te dragen aan duurzaamheid, gevolgd door dat het past bij de ambities van de organisatie. Hetgeen natuurlijk ook samen kan vallen. De helft van de Houtense organisaties die bezig (willen) zijn met circulair ondernemen ervaart drempels om te verduurzamen en dan met name op het gebied van informatieverstrekking over mogelijkheden. Bijna de helft van de organisaties zou als eerste informatie over circulair ondernemen zoeken via Google (of een andere zoekmachine) of via de gemeente. Eén op de drie maakt gebruik van zijn of haar professionele netwerk.

Houtense organisaties hebben concrete plannen en staan ook open om over de circulaire economie in gesprek te gaan

Bijna de helft van de organisaties die al bezig zijn met circulaire economie, heeft concrete plannen om (nog meer) bezig te zijn met circulair ondernemen. Onder de organisaties die nog niet aan circulaire economie doen, maar dat wel willen, zijn concrete plannen zo goed als nog niet aanwezig. Bestaande plannen staan voornamelijk in het teken van afvalbeperking of -scheiding of het ontwikkelen en (her-)gebruiken van eigen producten. Om deze plannen te laten slagen, hebben Houtense organisaties vooral de medewerking van externe partijen nodig en kennis & kunde. De medewerking van externe partijen is echter in de helft van de gevallen niet in voldoende mate beschikbaar. Daarnaast weten Houtense organisaties kennelijk de instanties die hen kunnen helpen nog niet goed te vinden, kijkende naar de lage bekendheid van dergelijke instanties. Zij zijn wel redelijk bekend met Fairtrade Nederland, maar minder dan de helft heeft wel eens gehoord van instanties zoals de Natuur en Milieufederatie Utrecht en EBU. Houtense organisaties hebben ook vaak financiële middelen nodig om de concrete plannen uit te kunnen voeren. Deze zijn in twee op de drie gevallen niet in voldoende mate beschikbaar. Bijna de helft van de Houtense organisaties heeft interesse om in gesprek te gaan over de circulaire economie.

Circulair ondernemen

Wat doen de Houtense organisaties?

Vier op de vijf organisaties zijn al circulair actief

Vier op de vijf deelnemers aan het onderzoek zijn momenteel al bewust bezig met circulair ondernemen. Hiervan is ruim de helft er enigszins mee bezig en de rest al veel. Van de organisaties die nog niet bezig zijn met circulair ondernemen, geeft het merendeel wél aan dat ze dat wel zouden willen. Maar een fractie van de organisaties die nog niet bezig is met circulair ondernemen heeft er geen interesse in. Overigens is dit beeld wellicht vertekend en zijn organisaties die minder interesse hebben in circulair ondernemen ondervertegenwoordigd in het onderzoek.

Is uw bedrijf of organisatie bezig met circulair ondernemen/ de circulaire economie?

(basis, iedereen, n=62)

Scholen lijken minder vaak nu al bezig te zijn met circulair ondernemen.

Desalniettemin willen alle niet-commerciële organisaties bezig zijn met de circulaire economie, waar sommige commerciële organisaties daar geen interesse in hebben.

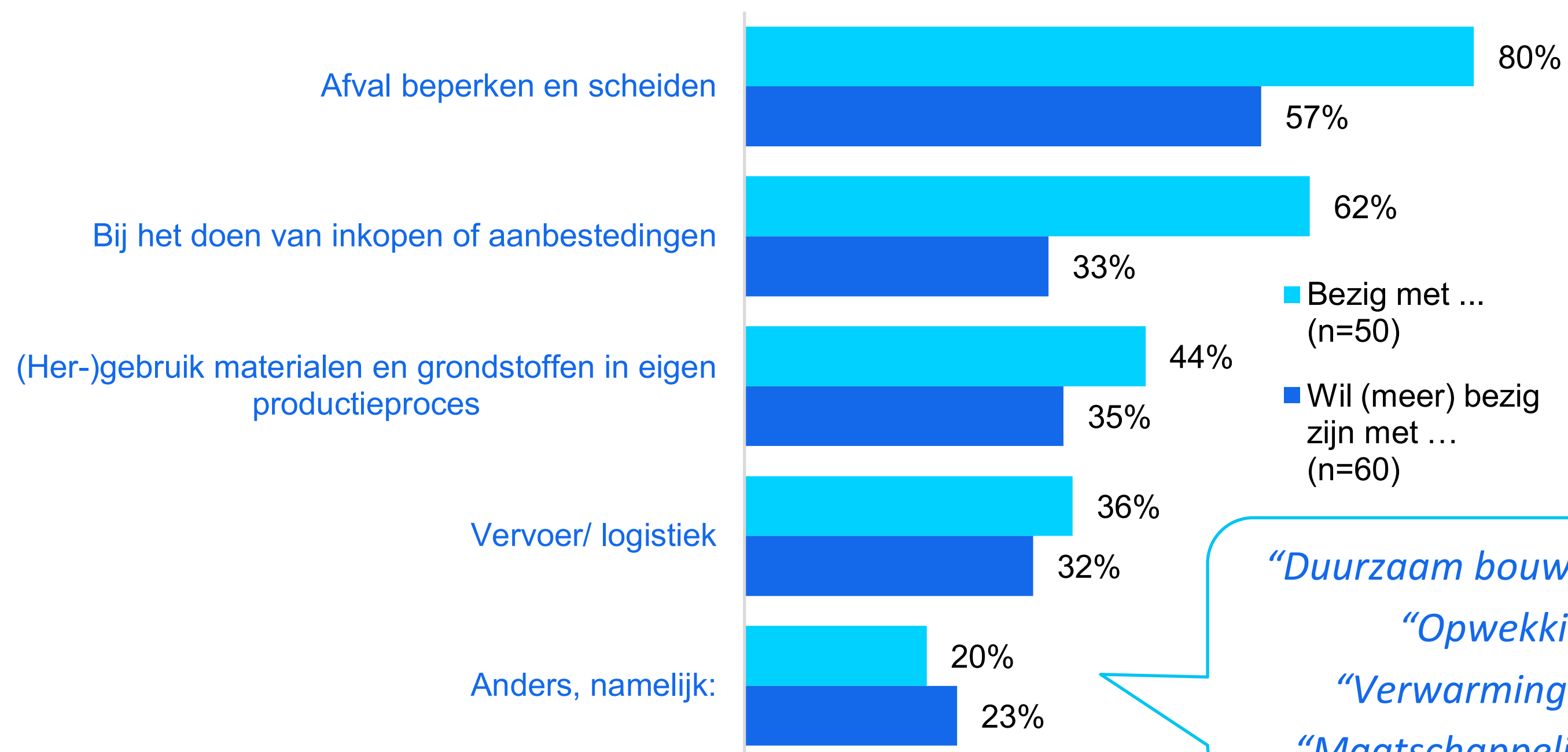
Grotere organisaties (51+ werknemers) lijken vaker bezig te zijn met de circulaire economie dan kleinere organisaties of eenmanszaken.

Organisaties zijn vooral bezig met afvalbeperking

Organisaties die al bezig zijn met circulair ondernemen, doen dit voornamelijk door middel van het beperken en scheiden van afval. Verder werken ze circulair bij inkopen of aanbestedingen. Organisaties die al bezig zijn met circulair ondernemen, zijn minder vaak al actief op het gebied van (her-)gebruik van materialen/grondstoffen en vervoer/logistiek.

Organisaties willen (nog meer) bezig zijn met het beperken en scheiden van afval. Vooral organisaties die nu nog niet circulair ondernemen zien dit vaak als een eerste stap. Organisaties die al veel bezig zijn met circulair ondernemen, willen vooral (nog meer) bezig zijn met vervoer/logistiek.

Op welk gebied is uw bedrijf bezig / zou uw bedrijf (nog meer) bezig willen zijn met de circulaire economie?

Alle scholen die bezig zijn met circulair ondernemen, beperken en scheiden hun afval en willen hier vaak nog meer mee bezig zijn. Commerciële organisaties letten vaker op vervoer/logistiek en willen hier ook meer mee bezig zijn.

Alle grote organisaties die bezig zijn met circulair ondernemen, beperken en scheiden hun afval. Ook zijn zij vaker bezig met circulair ondernemen bij het doen van inkopen of aanbestedingen dan kleinere organisaties.

“Duurzaam bouwen van een nieuwe school.”
“Opwekking schone energie.”
“Verwarming en koeling gebouwen.”
“Maatschappelijke discussie aanwaaien.”

Bijdragen aan duurzaamheid belangrijkste redenen

Houtense organisaties zijn vooral bezig met circulair ondernemen omdat ze willen bijdragen aan duurzaamheid. Vooral voor organisaties die er nog niet mee bezig zijn, is dit de belangrijkste reden om circulair te ondernemen. Dat circulair ondernemen past bij de ambities speelt alleen bij organisaties die momenteel circulair ondernemen. Organisaties die er (nog) niet mee bezig zijn, noemen deze reden niet en hebben deze ambitie nog niet (geëxpliciteerd). Daarnaast krijgen organisaties die niet bezig zijn met circulair ondernemen hierover geen vragen van klanten.

Organisaties die veel bezig zijn met circulair ondernemen doen dit vaker vanwege kostenbesparing. Ook denken zij dat ze dan meer kans hebben bij aanbestedingen, waar circulariteit een plus of vereiste is.

Wat zijn voor uw bedrijf of organisatie redenen / zouden redenen kunnen zijn om (actief) met de circulaire economie bezig te zijn?

(basis, iedereen, n=62)

Voor alle niet-commerciële organisaties is een reden ‘willen bijdragen aan duurzaamheid’. Voor commerciële organisaties is de kostenbesparing belangrijker dan bij niet-commerciële organisaties en wordt er vaker naar gevraagd door klanten.

Circulair ondernemen past vaker bij de ambities van grote organisaties. Daarnaast lijkt het erop dat hoe groter de organisatie is, des te vaker de organisatie wil bijdragen aan duurzaamheid.

“Educatieve redenen.”
“Niet meedoen vind ik niet meer van deze tijd.”
“Zorg voor de volgende generaties.”
“Het is de kern van mijn manier van ondernemen.”

Circulair ondernemen

Concrete plannen

Helpt actieve organisaties heeft concrete plannen

De helft van de organisaties die bezig zijn met circulair ondernemen heeft op dit moment concrete plannen om er (nog meer) mee aan de slag te gaan. Hoe actiever organisaties momenteel bezig zijn met circulair ondernemen, des te vaker hebben zij concrete plannen. Maar één van de bedrijven die nog niet bezig is met circulair ondernemen (maar dat wel wil) heeft een concreet plan om er wel mee bezig te zijn. Dit biedt kansen om met behulp van een actieplan circulaire economie, organisaties die meer met circulair ondernemen willen doen en die daarvoor nog geen concrete plannen hebben, verder op weg te helpen.

De concrete plannen die organisaties hebben staan voornamelijk in het teken van het scheiden en/of beperken van afval of het ontwikkelen en (her-)gebruiken van eigen producten. De enige organisatie die deze vraag heeft beantwoord en nu nog niet circulair onderneemt, wil beter gaan opletten bij het inkopen van materialen. Uit de antwoorden valt op te maken dat duurzaamheid en circulair vaak in één adem genoemd worden. Maar deze zijn niet altijd hetzelfde. Zo zijn zonnepanelen zijn niet per se circulair, maar wel duurzaam.

Welke concrete plannen heeft u om (nog meer) met de circulaire economie bezig te zijn?

“Duurzame tuin, meer gebruik van eigen producten.”

“Wij willen plastic scheiden en er worden binnenkort zonnepanelen gelegd.”

“Afvalscheiding en onderzoek duurzame energie.”

“Multi modale circulaire (bouw)hub met haven.”

“Ontwikkeling van producten en processen.”

“Meer hergebruiken van materialen.”

“Duurzame raamborden vinden.”

“Afval scheiden.”

“MVI actieplan.”*

helpen tegen leegstand van winkel of sociaal cultureel gebouw.”

“Gericht naar opdrachtgevers zoeken die belang hechten aan de circulaire economie.”

“Onderzoek naar duurzame invulling van de last mile.”

“Volledig elektrisch autorijden.”

“Meer projecten met zonnepanelen.”

“Meer lokale voedselsysteem bevorderen.”

“Beter opletten bij inkoop materiaal.”

“Zorgen voor nog mindere reststromen.”

“Gescheiden afval.”

Commerciële organisaties hebben relatief minder vaak concrete plannen om (nog meer) met de circulaire economie aan de slag te gaan.

Hoe groter de organisatie, des te vaker heeft deze organisatie momenteel al concrete plannen om (nog meer) met de circulaire economie aan de slag te gaan.

*Maatschappelijk verantwoord inkopen

“We kopen op een antieke markt, ruimte of te

Externe medewerking nodig voor realisatie plannen

Om concrete plannen uit te kunnen voeren, hebben organisaties het vaakst de medewerking van andere organisaties nodig. Deze medewerking is echter maar in de helft van de gevallen in voldoende mate beschikbaar. Naast externe medewerking, hebben organisaties regelmatig ook kennis en kunde nodig, hetgeen ze vaak wel in voldoende mate beschikbaar hebben. Financiële middelen of ondersteuning is ook in de helft van de gevallen nodig om het idee uit te voeren. Dit is echter het minst vaak in voldoende mate beschikbaar.

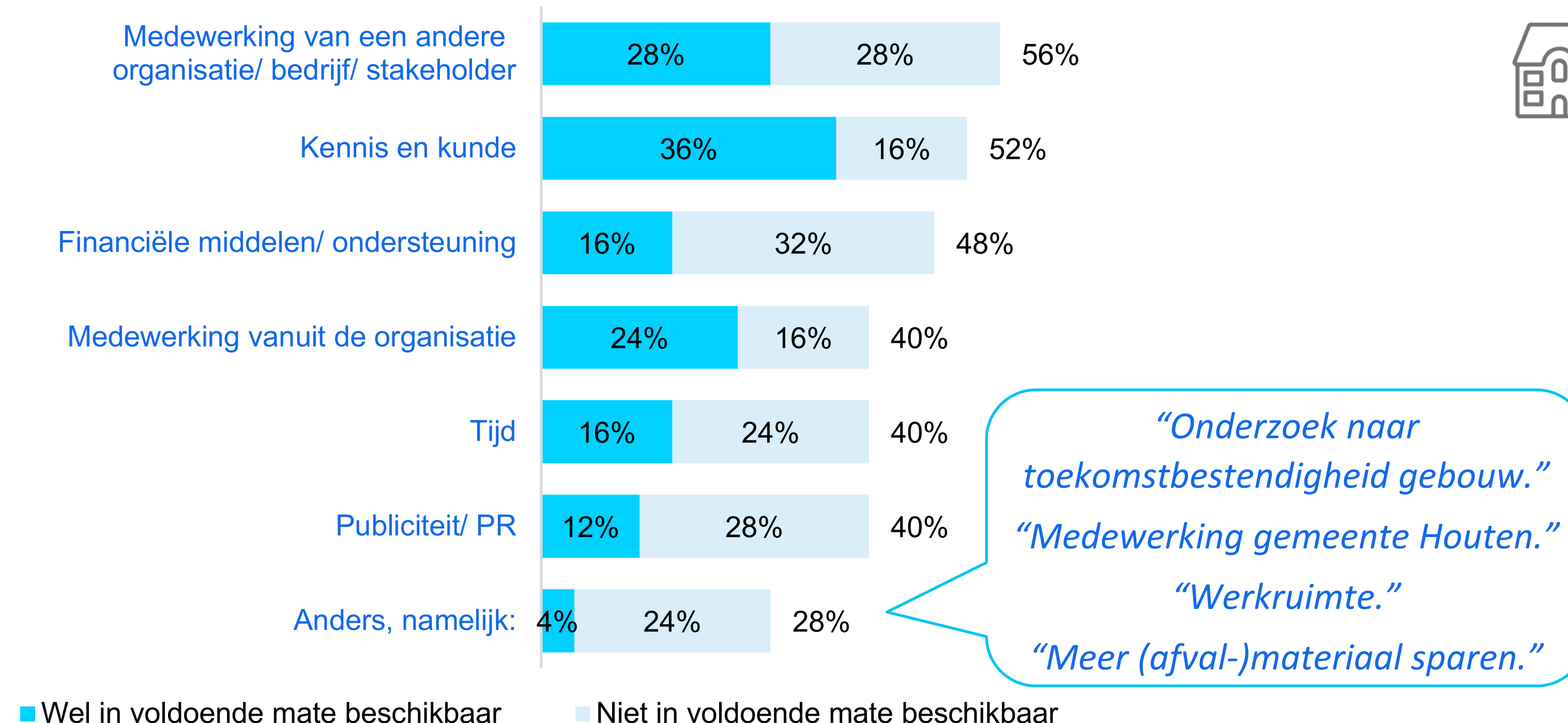
Organisaties die al veel bezig zijn met circulair ondernemen en al een concreet plan hebben om nog meer circulair te gaan ondernemen, hebben relatief vaak tijd en/of publiciteit nodig. Dit hebben zij echter vaker niet in voldoende mate beschikbaar dan wel.

Wat is er nodig om uw plan of idee uit te voeren / te laten slagen?

(basis, organisatie heeft concreet plan om (nog meer) circulair te ondernemen, n=25)

Commerciële organisaties hebben vaker kennis en kunde nodig of medewerking van een andere organisatie. Beide hebben zij echter vaak in voldoende mate beschikbaar. Niet-commerciële organisaties hebben vaker financiële middelen en/of tijd nodig. Deze lijken zij echter niet altijd in voldoende mate beschikbaar te hebben.

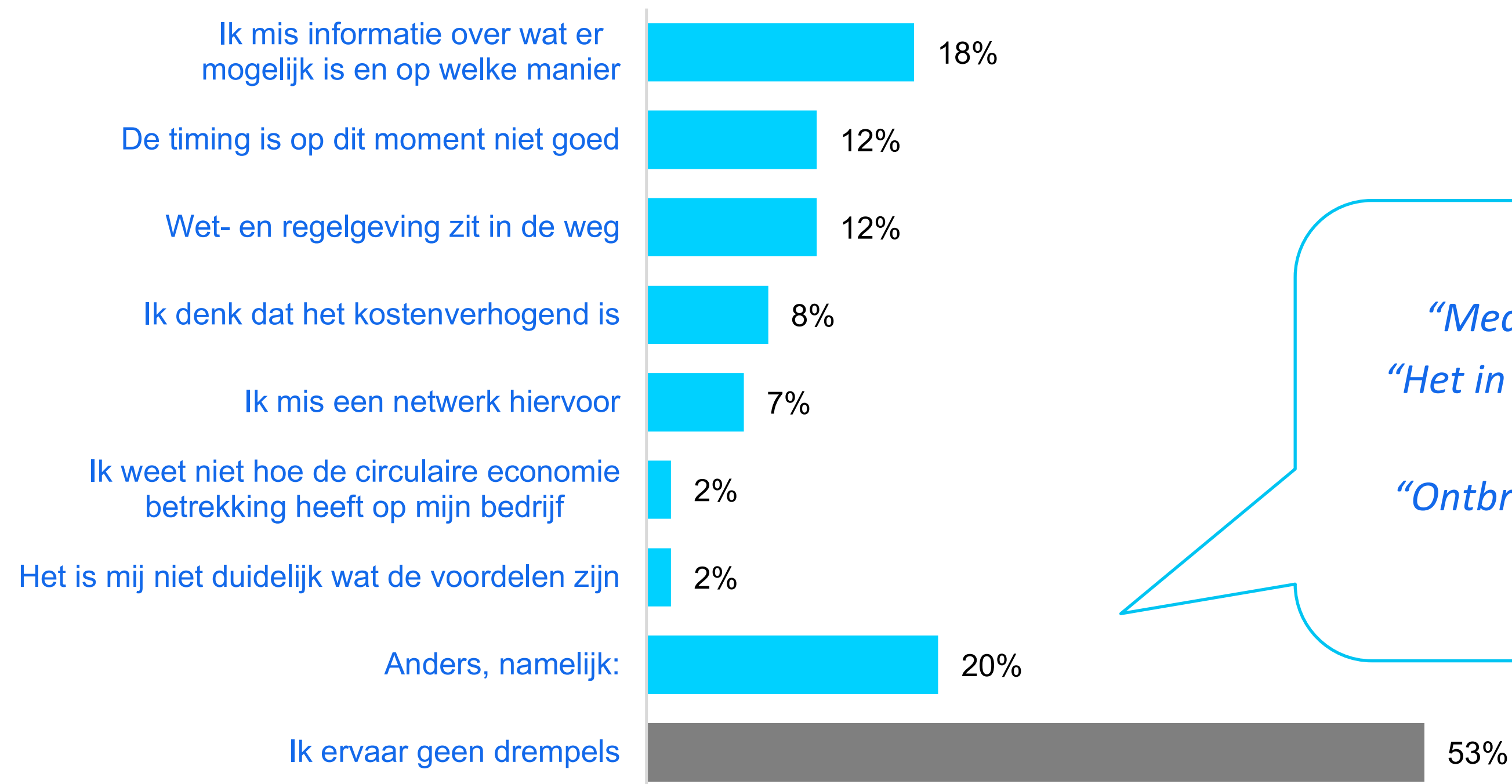
Bijna de helft ervaart drempels om te verduurzamen

Ongeveer de helft van de organisaties die bezig (willen) zijn met circulair ondernemen ervaart moeilijkheden of drempels om de organisatie (verder) te verduurzamen of mee te doen met de circulaire economie. Dit aandeel ligt hoger onder organisaties die er momenteel nog niet mee bezig zijn.

Als organisaties drempels ervaren, missen zij het vaakst informatie over de mogelijkheden wat betreft circulair ondernemen. Vooral organisaties die nog niet circulair ondernemen geven dit vaak aan.

Welke moeilijkheden of drempels ervaart u?

(basis, wil bezig zijn / is bezig met circulair ondernemen, n=60)

Niet-commerciële organisaties ervaren iets vaker drempels om te verduurzamen.

Bij commerciële organisaties hebben drempels vaker te maken met timing en kostenverhogende effecten, of wet- en regelgeving. Scholen missen vaker informatie.

“De financiering van duurzame maatregelen.”
“Medewerking gemeente en samenwerking gemeentes.”
“Het in bezit krijgen van containers, plastic, papier, groen kan soepeler.”
“Ontbreken van kansen binnen Houten en circulair gaat over gemeentegrenzen heen”
“Tijd en ruimte om het goed te organiseren.”

Circulair ondernemen

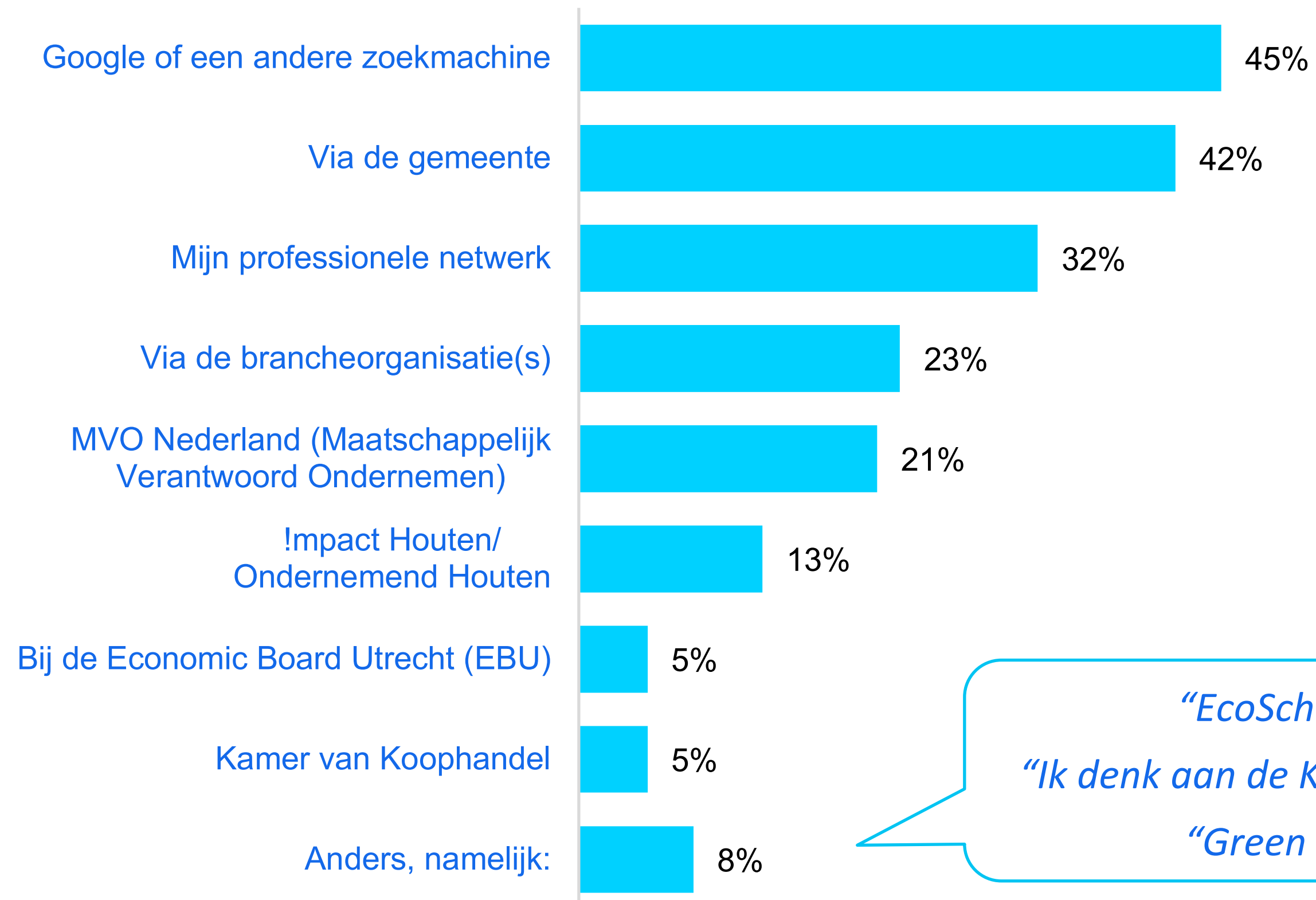
Kennis en informatie

Zoekmachines en gemeente belangrijkste informatiekkanalen

Bijna de helft van de organisaties zou als eerste informatie over circulair ondernemen zoeken via Google (of een andere zoekmachine) of via de gemeente. Eén op de drie maakt gebruik van zijn of haar professionele netwerk.

Als u meer zou willen weten over circulair ondernemen, waar zou u dan als eerste naar informatie zoeken?

(basis, iedereen, n=62)

“EcoSchools”
 “Ik denk aan de Krachtfabriek.”
 “Green Key”

Onderwijsinstellingen zoeken voornamelijk bij de gemeente naar informatie, maar minder vaak via Google.

Commerciële organisaties zoeken vaker via de brancheorganisatie. Overige non-profit / maatschappelijke organisaties vaker via hun professionele netwerk.

Hoe kleiner de organisatie, des te vaker zoekt men via Google.

Het professionele netwerk en de brancheorganisatie worden juist belangrijker naarmate de organisatie groter wordt.

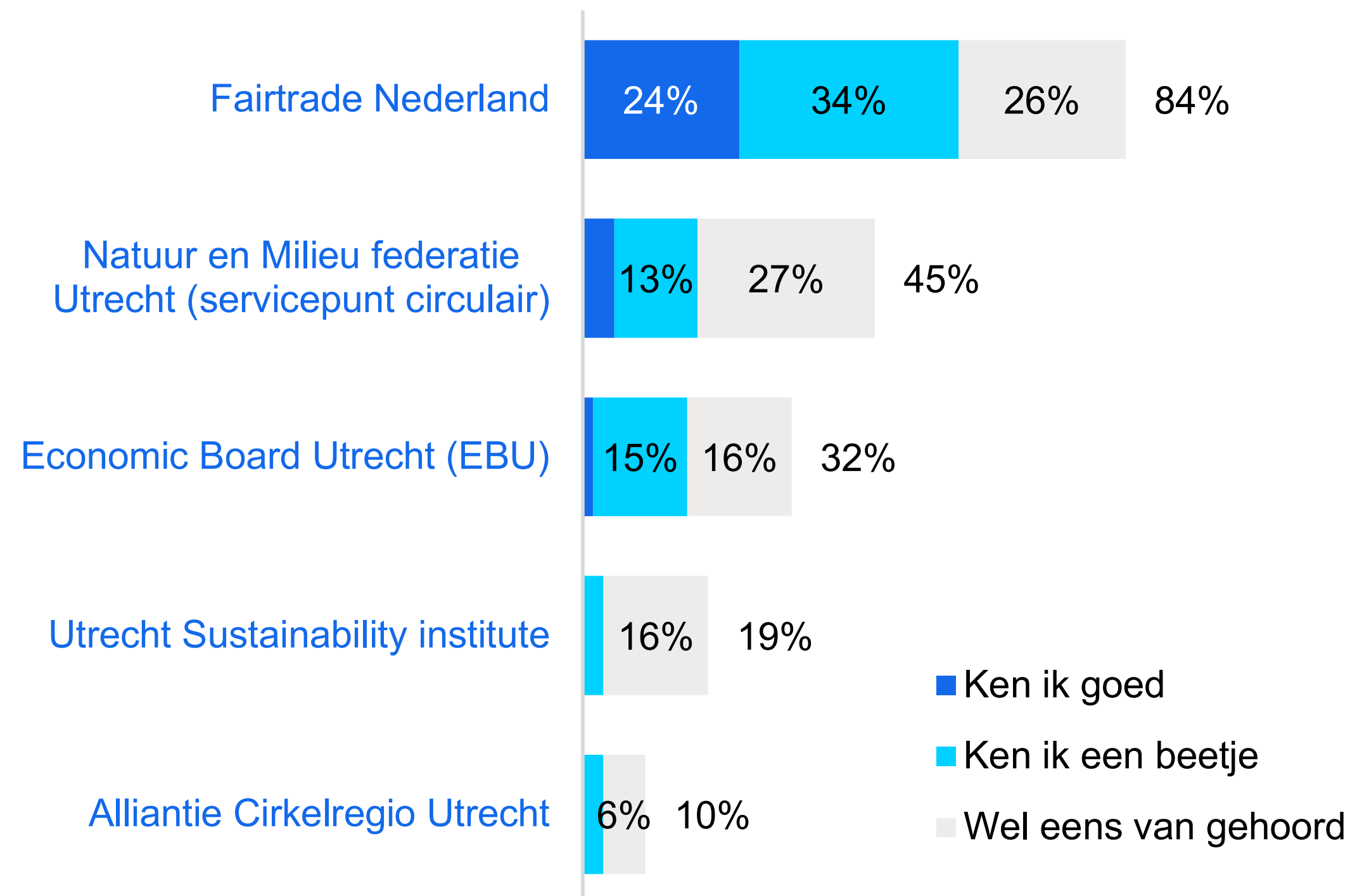
Lage bekendheid lokale instanties op gebied van circulair ondernemen

In het onderzoek is gevraagd naar de bekendheid met een aantal organisaties op het gebied van circulair ondernemen.

Fairtrade Nederland is het meest bekend, Houtense organisaties weten vaak ook (redelijk) goed wat zij doen. Andere organisaties zijn duidelijk minder bekend en vaak alleen bekend van naam.

Bent u bekend met de volgende organisaties?

(basis, iedereen, n=62)

Commerciële organisaties zijn relatief vaak bekend met de EBU en de Alliantie Cirkelregio Utrecht, maar relatief minder vaak met Fairtrade Nederland.

Grotere organisaties zijn vaker bekend met de EBU en met het Utrecht Sustainability Institute.

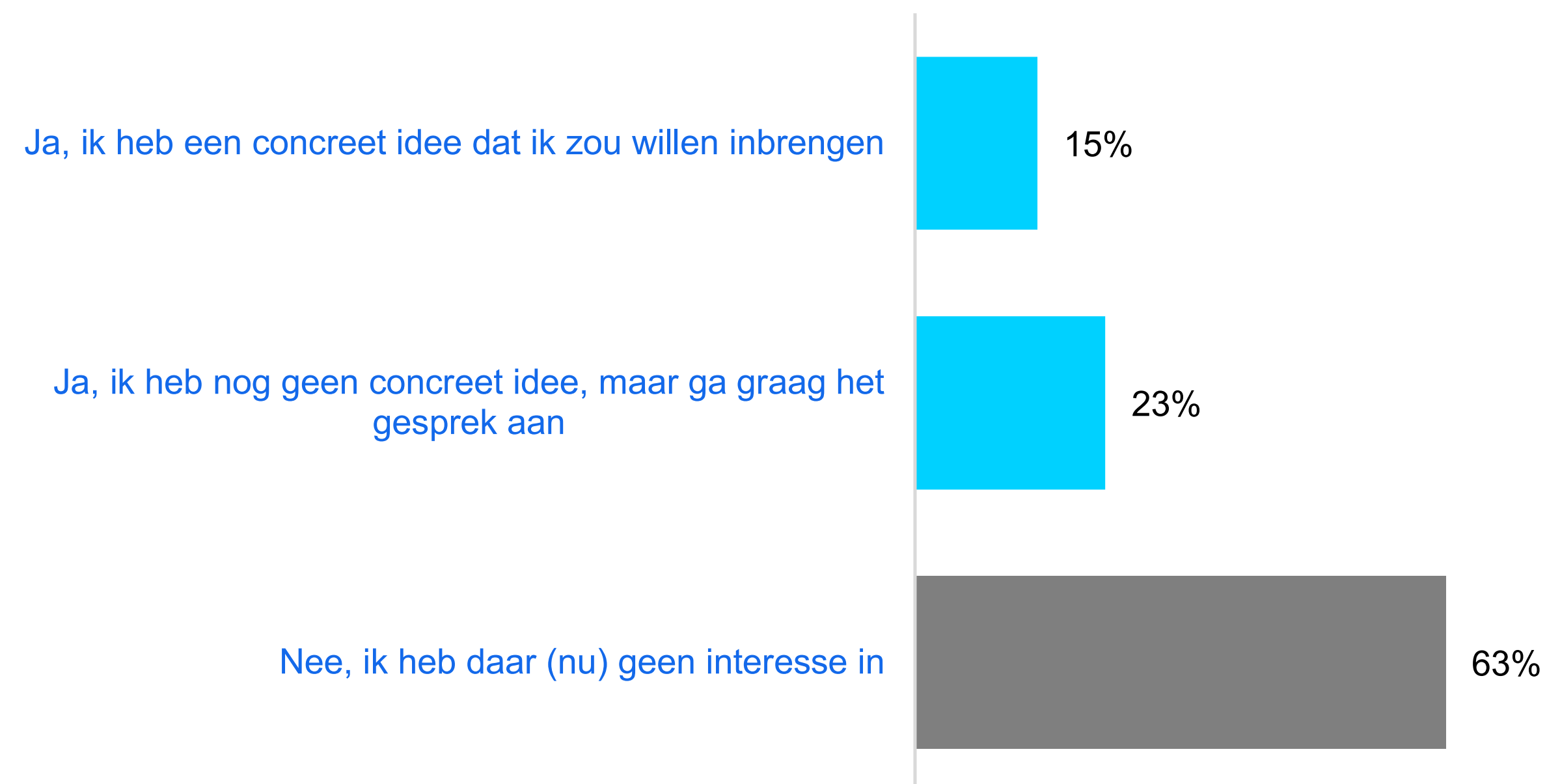
Ruim een derde geïnteresseerd in verdere discussie

De gemeente Houten, Impact Houten en de Krachtfabriek zoeken voor de nadere uitwerking van het actieplan circulaire economie (medewerkers van) organisaties die nu met de circulaire economie aan de slag zijn of willen gaan. Twee op de vijf organisaties die mee hebben gedaan aan het onderzoek, hebben interesse om in gesprek te gaan over de circulaire economie. Hiervan heeft de meerderheid nog geen concreet idee dat zij zouden willen inbrengen.

Hoe actiever organisaties bezig zijn met circulair ondernemen, des te groter is de animo voor een gesprek. Deze groep heeft ook vaker een concreet idee dat zij zouden willen inbrengen.

Heeft u interesse om in gesprek te gaan over de circulaire economie, om kansen voor uw organisatie te verkennen?

(basis, iedereen, n=62)

Onderwijsinstellingen hebben het minst vaak interesse om in gesprek te gaan.

Overige non-profit organisaties en/of maatschappelijke initiatieven hebben juist vaker interesse in een gesprek.

Onderzoeksverantwoording

Onderzoeksverantwoording

Doelgroep: bedrijven en organisaties in Houten (n=62)

Veldwerk: 26 november 2020 t/m 22 januari 2021.

Methode: Online vragenlijst, door middel van een open link. Deze open link is verwerkt in uitnodigingen die zijn verspreid via de gemeente Houten en haar partners.

Gemiddelde invultijd: 7 minuten

Binnen de doelgroep onderscheiden we bedrijven en organisaties op de volgende kenmerken:

- Bedrijfstype
- Bedrijfs grootte
- Mate van bezig zijn met circulair ondernemen

Zie onderverdeling op de volgende pagina.

Verdeling achtergrondkenmerken doelgroep

Soort bedrijf	%	Aantal
Commercieel	56%	35
Onderwijs	21%	13
Overig non-profit / maatschappelijk initiatief	23%	14

Bedrijfs grootte	%	Aantal
Eenmanszaak	21%	13
Klein (2 t/m 50 werknemers)	58%	36
Groot (51+ werknemers)	21%	13

Bezig met circulair ondernemen?	%	Aantal
Ja, veel mee bezig	37%	23
Ja, enigszins mee bezig	44%	27
Nee, maar dat zouden we wel willen	16%	10
Nee, geen interesse	3%	2

In welke sector(en) is uw bedrijf actief?	%	Aantal
Onderwijs	26%	16
Detailhandel	13%	8
Cultuur, sport en recreatie	11%	7
Zakelijke dienstverlening	11%	7
Gezondheidszorg en welzijn	8%	5
Horeca en catering	8%	5
Communicatie, PR en Marketing dienstverlening en detachering	6%	4
Overige dienstverlening	6%	4
Advies- en onderzoeksbureaus	5%	3
Bouw	5%	3
Facilitair en logistiek	5%	3
Financiële dienstverlening	5%	3
Marketing en communicatie	5%	3
Overheid	5%	3
Productie/groothandel	5%	3
Training en coaching	3%	2
Administratie en accountancy	2%	1
Groen en milieubeheer	2%	1
Anders, namelijk:	10%	6